AVE TYRNAVIA!

2013/12/02
2013/11/22

STEPHANUS KÄFER – ESTHER KOVÁCS

AVE TYRNAVIA !

OPERA IMPRESSA
TYRNAVIAE TYPIS ACADEMICIS

1648 – 1777

KALENDARIUM
TYPOGRAPHIÆ TYRNAVIENSIS.
PRO ANNO CHRISTI
M. DC. LXXVII.
AD
MERIDIANUM TYRNAVIENSEM:
Longitudinis graduũ 40. & latitudinẽ, ſeu elevationẽ poli graduũ 48.
Quod proinde abſq; notabili temporum differencia uſui eſſe poterit, non ſolùm per
Ungariam Univerſam; ſed etiam per finitimas regiones, uti per Auſtriam, Styriam, Carinthiam,
Carnioliam, Forum Julium, Tyrolim, Bavariam, Bohemiam, Moraviam, Sileſiam, Pruſſiam,
Poloniam, Dalmatiam, Iſtriam, aliaſq; Provincias Europæ non paucas.
FUNDATUM IN CALCULATIONIBUS
ANDREÆ ARGOLI,
QUOAD CURSUM PLANETARUM, CÆTERIS ALIUNDE COLLECTIS, ET AD PRÆDICTAM LATITUDINEM ACCOMMODATIS.
IN
ACADEMIA TYRNAVIENSI REGNI UNGARIÆ.
Austria
Styria
VNGARIA
TYRNAVIÆ Typis ACADEMICIS.

BUDAPESTINI – STRIGONII – TYRNAVIAE MMXIII.

[1]Az Országos Széchényi Könyvtár, a Trnavská Univerzita v Trnave (Nagyszombati Egyetem), az Esztergomi Hittudományi Főiskola és a Szent Adalbert Közép- és Kelet-Európa Kutatásokért Alapítvány tisztelettel meghívja Önt az Stephanus Käfer – Esther Kovács: Ave Tyrnavia! Opera Impressa Tyrnaviae typis academis 1648–1777 című bibliográfia bemutatójára.

Időpont: 2013. december 2. 17:00
Helyszín: Országos Széchényi Könyvtár díszterem

A megjelenteket köszönti: *Boka László*, az Országos Széchényi Könyvtár tudományos igazgatója

A kötetet kerekasztal-beszélgetés formájában bemutatja:
Szelestei N. László egyetemi tanár Pázmány Péter Katolikus Egyetem – Bölcsészettudományi Kar
Szögi László egyetemi docens ny. könyvtári főigazgató
Szörényi László egyetemi tanár, tudományos tanácsadó MTA-BTK Irodalomtudományi Intézet

A kötet a helyszínen kedvezményesen megvásárolható

A rendezvény plakátja [2]

A mű fülszövege:
Nagyszombatot „Kis Róma” névvel illette a történelem. Teljes joggal, hiszen a magyarországi katolikusság végvára, Szent István országa egyházi fővárosának, Esztergomnak, a Magyar Sionnak menedékhelye, és főtemploma három évszázadon át Esztergom székesegyháza volt. A hitviták szellemi pezsgésében pallérozódott a magyar nyelv, és ebben a régióban fogalmazódott meg először a *közszlovák* terminus, az *obecná slovenčina*. 1635-ben alapított egyeteme felbecsülhetetlen szolgálatot tett a szétszabdalt ország kultúrájának, egységének őrzésében, ami leginkább nyomdáinak, mindenekelőtt a Pázmány Péter igyekezete nyomán létrejött jezsuita akadémiai műhely kiadványaiban valósult meg 1648 után.

Az egyetem és nyomdája a katolikus kultúra szellemi központja lett. Ez a kultúra szívesen használta a nemzeti nyelveket is, őrizte a rendi hagyományokat, ápolta Mária és a hazai szentek tiszteletét, dicsőítette az ország ősi jogrendjét, történelmi múltját, mindenekelőtt a hungarus patriotizmust. Nem a későbbi korok magyarosodása és magyarosítása ez, hanem az etnikumtól független hungarizáció, amit a szlovák nyelv az Uhorsko-fogalommal, a nem magyar etnikai jelentésű uhorizáció-val határoz meg.

Annak ellenére, hogy a jezsuita egyetem nyomdája nem valamelyik etnikai nemzet művelődését szolgálta, hiszen a papság, az arisztokrácia és a jómódú nemesség a latin nyelvet használta, a nagyszombati tipográfia híven tükrözte a felföldi kötődéseket, a Budára helyezésig mindvégig. Különösen 1712-től a magyarral együtt jelentős arányban készültek szlovák könyvek, és a német nyelvű publikációk száma csak a budai korszakban haladta meg a magyar és a szlovák kiadványok arányát. A könyveket a XVIII. században bizományosok árusították Besztercebányán, Eperjesen, Esztergomban, Győrött, Kassán, Komáromban, Lőcsén, Pécsett, Pozsonyban, Rozsnyón, Selmecbányán, Sopronban, Szakolcán és Trencsénben, keleten Nagyvárad, délen Eszék volt a terjesztés határa, de működött bizományosuk Bécsben is, és a kiadványok eljutottak többek között Prágába és Grácba.

A jezsuita egyetem és nyomdája a XVIII. század ötvenes éveinek végétől kezdte tapasztalni a változások jeleit. A Budára helyezés kérdése az 1769-és reformtervezetben is helyet kapott, de csak 1777-ben került rá sor.

Ave TYRNAVIA! Az egyetem-alapítás 375. évfordulójának ünnepnapjai után most az 1648-ban indult tipográfia és városa előtt tisztelgünk a 365. évben. A bibliográfia szaktudományának eszközeivel tárjuk fel mindezt a szellemi kincset, amely a nagyszombati századok alatt született. Ez a feltárás pedig a mai magyar és szlovák tudományosság, az Országos Széchényi Könyvtár, a nagyszombati

egyetem (Trnavská Univerzita v Trnave), Esztergomi Hittudományi Főiskola és a Szent Adalbert Közép és Kelet-Európa Kutatásokért Alapítvány együttműködésével történt a mai Esztergomi főegyházmegye támogatásával.
2013/11/30 - 11:43

Forrás webcím: https://oszk.hu/rendezvenyek/ave-tyrnavia

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/AVE-TYRNAVIA-borito.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/Ave-Tyrnavia_plakat.pdf
[3] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[4] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek